विकिस्रोतः

പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 7 (ക്രിയാഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 03

ജൈമിനിരുവാച-

ക്രിയായോഗസ്യ തത്വം മേ ബ്രൂഹി വ്യാസ മഹാമതേ .

ക്രിയായോഗമഹം ജ്ഞാതുമിച്ഛാമി ഭവദഗ്രതഃ 1.

വ്യാസ ഉവാച-

ശരീരം മാനുഷം വിപ്ര ദുർലഭം ചാത്ര ഭൂതലേ .

ധീരഃ ശരീരമാസാദ്യ മോക്ഷാർഥം യോഗമഭ്യസേത് 2.

ക്രിയായോഗധ്യാനയോഗാവുഭൗ യോഗൗ പ്രകീർതിതൗ .

തയോരാദ്യഃ ക്രിയായോഗഃ കുർവതാം സർവകാമദഃ 3.

ഗങ്ഗാ ശ്രീർവിഷ്ണുപൂജാ ച ദാനാനി ദ്വിജസത്തമ .

ബ്രാഹ്മണാനാം തഥാ ഭക്തിർഭക്തിരേകാദശീ വ്രതേ 4.

ധാത്രീ തുലസ്യോർഭക്തിശ്ച തഥാ ചാതിഥിപൂജനമ് .

ക്രിയായോഗാങ്ഗഭൂതാനി പ്രോക്താനീതി സമാസതഃ 5.

ക്രിയായോഗാദൃതേ വിപ്ര ധ്യാനയോഗേന സിദ്ധ്യതി .

ക്രിയായോഗരതോ യാതി തദ്വിഷ്ണോഃ പരമം പദമ് 6.

ജൈമിനിരുവാച-

ക്രിയായോഗാങ്ഗഭൂതാനി യാനി പ്രോക്താനി ഭോഃ പ്രഭോ .

തന്മാഹാത്മ്യാനി കഥയ യദി ഭോ മയ്യനുഗ്രഹഃ 7.

ഗങ്ഗായാഃ കേ ഗുണാ ബ്രഹ്മന്വിഷ്ണുപൂജാഫലം ച കിമ് .

ശ്രേഷ്ഠാനി കാനി ദാനാനി കാ വാ ഭക്തിർദ്വിജന്മനാമ് 8.

ഏകാദശ്യാഃ ഫലം കിംവാ ധാത്രീഭക്തിശ്ച കീദൃശീ .

തുലസ്യാഃ കീദൃശീ ഭക്തിഃ കിം വാ ചാതിഥിപൂജനമ് 9.

ഏതത്സർവം മുനേ ബ്രൂഹി ശ്രോതുമസ്തി മമാദരഃ .

ത്വത്തോഽന്യ കഥിതും കോഽപി ന ശക്നോതി ജഗത്ത്രയേ 10.

വ്യാസ ഉവാച-

സാധുസാധു ദ്വിജശ്രേഷ്ഠ മനസ്തേ വിമലം ധ്രുവമ് .

യതോ ഗുഹ്യകഥാമേതാം ശ്രോതും ശ്രദ്ധാ ച കൗതുകമ് 11.

ഭാഗീരഥ്യാ ഗുണം സമ്യക്കഥിതും ന ഹി ശക്യതേ .

തസ്മാത്സമാസതോ വക്ഷ്യേ ശ്രൂയതാമേകചേതസാ 12.

ഗങ്ഗേത്യക്ഷരയുഗ്മം ച ജപത്യത്യന്തകോമലമ് .

മന്യേ വ്രജേത്തഥാപ്യേനോ മഹാഭൂതരസായനമ് 13.

സർവത്ര സുലഭാ ഗങ്ഗാ ത്രിഷു സ്ഥാനേഷു ദുർലഭാ .

ഗങ്ഗാദ്വാരേ പ്രയാഗേ ച ഗങ്ഗാസാഗരസങ്ഗമേ 14.

സവാസവാഃ സുരാഃ സർവേ ഗങ്ഗാദ്വാരം മനോരമമ് .

സമാഗത്യ പ്രകുർവന്തി സ്നാനദാനാദികം മുനേ 15.

ദൈവയോഗാന്മുനേ തത്ര യേ ത്യജംതി കലേവരമ് .

മനുഷ്യ പശു കീടാദ്യാ ലഭംതേ പരമം പദമ് 16.

അത്രേതിഹാസം വിപ്രർഷേ കഥ്യമാനം മയാ ശൃണു .

സമ്യക്ശ്രവണമാത്രേണ സർവപാപൈഃ പ്രമുച്യതേ 17.

മനോഭദ്രോ നാമ രാജാ സോമവംശ സമുദ്ഭവഃ .

പൂർവമാസീജ്ജഗത്യസ്മിൻബലവാൻസർവധർമ്മവിത് 18.

തസ്യ ഹേമപ്രഭാ നാമ മഹിഷീ പ്രിയവാദിനീ .

പതിവ്രതാ മഹാഭാഗാ സർവലക്ഷണസംയുതാ 19.

സ രാജാ സമരേ ഹത്വാ സകലാനേവ ശാത്രവാൻ .

ശശാസ പൃഥിവീം കൃത്സ്നാം സാബ്ധിദ്വീപാം മഹാബലഃ 20.

സ ഏകദാ മഹീപാലഃ സമാഹൂയ സ്വമംത്രിണഃ .

ഉവാചേദം വചഃ പ്രീത്യാ സഭാമധ്യേ മഹായശാഃ 21.

മനോഭദ്ര ഉവാച-.

അമാത്യാഃ പൃഥിവീ സർവാ മയേയം പരിപാലിതാ .

നിഹതാ രിപവഃ സർവേ സപുത്രബലവാഹനാഃ 22.

പാലിതാനി സ്വഗോത്രാണി ദാനൈർവിപ്രാശ്ച തോഷിതാഃ .

ശിഷ്ടാശ്ച ത്രിദശാഃ സർവേ സപുത്രബലവാഹനാഃ 23.

പാലിതാനി സ്വഗോത്രാണി യജ്ഞൈഃ സർവൈഃ സദക്ഷിണൈഃ .

ഏതദ്ധി ജരയാ സർവം മഹത്യാ മേ ബലം ഹൃതമ് 24.

കർമാണി കാനിചിത്കർത്തും ന ഹി ശക്നോമി ദുർബലഃ .

സാമർഥ്യഹീനേ പുരുഷേ രാജശ്രീർന ഹി ശോഭതേ 25.

സർവാഭരണസംയുക്താ വൃദ്ധാങ്ഗാ ഇവ കാമിനീ .

താവദ്വിഭ്യതി സർവേഽപി ശത്രവഃ പൃഥിവീതലേ 26.

യാവദ്ധി ഗതസാമർഥ്യം നേച്ഛന്തി ചാരുചക്ഷുഷാ .

സമസ്തഗുണസമ്പന്നാമപി തദ്ഗതമാനസമ് 27.

പൃഥ്വീ ത്യജേന്നൃപം വൃദ്ധം സ്വൈരിണീപാലിതാ യഥാ .

ഭക്തിലഭ്യാഗുണാഃ സർവേ ഗുണലഭ്യം മഹദ്യശഃ 28.

നിഃശ്രേയസം ദാനലഭ്യം ബലലഭ്യാ തു മേദിനീ .

സാമർഥ്യഹീനഃ കൃപണോ നിശ്ചിതോ രിപുശാസനേ 29.

മൂർഖമാത്രവചോ ഗ്രാഹീ സ നൃപഃ ശത്രുനംദനഃ .

തതോഽഹം സകലം രാജ്യം വിഭജ്യ വരമംത്രിണഃ 30.

ദാതുമിച്ഛാമി പുത്രാഭ്യാം യുഷ്മാഭിര്യദി മന്യതേ .

മന്ത്രിണ ഊചുഃ -

യദേതദ്വചനം പ്രോക്തം ത്വയാ നീതിവിദാ നൃപ 31.

തദേവ മതമസ്മാകം സംദേഹോ നാത്ര വിദ്യതേ .

അഥായാതൗ നൃപാദേശാത്സംസദം പ്രതി സത്തമൗ 32.

വീരഭദ്ര യശോഭദ്ര നാമാനൗ തനയാവുഭൗ .

തൗ ച സർവഗുണോപേതൗ കുമാരൗ പ്രിയവാദിനൗ 33.

പിതൃഭക്തൗ സദാ ശാംതൗ ബലിനൗ ധർമതത്പരൗ .

തതഃ സ ഭൂപഃ സഹസാ രാജനീതി വിദാംവരഃ 34.

വിഭജ്യ സകലം രാജ്യം ദദൗ താഭ്യാം കുതൂഹലാത് .

അത്രാംതരേ ഗൃധ്ര ഏകഃ സ്വകീയസ്ത്രീ സമന്വിതഃ 35.

ആഗത്യ തത്സഭാമധ്യേ ഉപവിഷ്ടോ ദ്വിജോത്തമാഃ .

താവാഗതൗ സമാലോക്യ പക്ഷിണാവതിഹർഷിതൗ 36.

രാജാഹ യുവയോഃ കസ്മാച്ഛുഭാഗമനമുച്യതാമ് .

ഗൃധ്ര ഉവാച-

ഗൃധ്രോഽഹം പൃഥിവീപാല മമേയം സ്ത്രീ പരംതപഃ 37.

ആഗതോഽസ്മി മുദാ ദ്രഷ്ടും സംപദം പുത്രയോസ്തവ .

ഏതയോർമഹതീ ദൃഷ്ടാ വിപത്തിഃ പൂർവജന്മനി 38.

ഇഹ ജന്മനി സംപത്തിം ദ്രഷ്ടുമാവാം സമാഗതൗ .

തസ്യൈതദ്വചനം ശ്രുത്വാ ഗൃധ്രസ്യ പരമാദ്ഭുതമ് .

രാജോവാച പുനർവിപ്ര വിസ്മയാവിഷ്ടമാനസഃ 39.

രാജോവാച-

അത്യദ്ഭുതം വചോ ഗൃധ്ര ത്വത്തഃ ശ്രുതമിദം മയാ .

ഏതയോഃ പൂർവവൃത്താന്തോ ഭവതാ ജ്ഞായതേ കഥമ് 40.

യദി ജാനാസി തത്ത്വേന പൂർവവൃത്താംതമേതയോഃ .

ബ്രൂഹി തർഹി ഖഗശ്രേഷ്ഠ സർവമേതദശേഷതഃ 41.

ഗൃധ്ര ഉവാച-

നൃപതേ വൃഷലാവേതൗ യുഗേ ദ്വാപരസംജ്ഞകേ .

ഗരസംഗരനാമാനൗ സത്യഘോഷസുതൗ സ്ഥിതൗ 42.

ഏകകാലേ ച ഭൂപാല മൃതൗ നിജ ഗൃഹാംതരേ .

തതോ നേതുമിമൗ ഭൂപ ദംഷ്ട്രിണോ യമകിംകരാഃ 43.

പാശഹസ്താഃ സമായാതാഃ കോടികോടിസഹസ്രശഃ .

ബബംധുശ്ചർമപാശേന ദ്വാവേതൗ തൗ മദോദ്ധതൗ 44.

നിന്യുശ്ച നിലയം മൃത്യോരതിദുർഗമവർത്മനാ .

ഇമൗ ദൃഷ്ട്വാ ധർമരാജശ്ചിത്രഗുപ്തമുവാച ഹ 45.

ഏതയോഃ സകലം വൃത്തം ചിത്രഗുപ്ത വിചാര്യതാമ് .

തസ്യാജ്ഞയാ ചിത്രഗുപ്തഃ സർവകർമശുഭാശുഭമ് 46.

മൂലാദ്വിചാരയാമാസ തത ഇത്യാഹ ചാംതകമ് .

ചിത്രഗുപ്ത ഉവാച-

സത്യമേതൗ മഹാബാഹോ പുണ്യവ്രത മഹാശയൗ 47.

അസ്തിചേദ്ദുഷ്കൃതം കിഞ്ചിത്സർവകർമവിലോകിതമ് .

സ്വയംദാനം സമുത്സൃജ്യ ന ഹി ദത്തം ദ്വിജാതയേ 48.

തേനൈവ കർമണാ രാജന്നിമൗ നരകഗാമിനൗ .

ദാതാ ദാനം സമുത്സൃജ്യ യോ ന ദദ്യാദ്ദ്വിജാതയേ 49.

സ യാതി നരകം ഘോരം സർവഭൂതഭയാവഹമ് .

ദാതാ ഹി ന സ്മരേദ്ദാനം പ്രതിഗ്രാഹീ ന യാചതേ 50 7.3.50.

ഉഭയോർനരകേ വാസോ യാവച്ചന്ദ്ര ദിവാകരൗ .

തസ്മാദിമൗ മഹാപാപൗ ബ്രഹ്മസ്വാഹാരിണൗ പ്രഭോ 51.

നയംതു കിംകരാഃ ശീഘ്രം നരകം പ്രതിദാരുണമ് 52.

യമാജ്ഞയാ തതോ ദൂതാഃ സംദഷ്ടൗഷ്ഠപുടാഃ ക്രുധാ .

ചിക്ഷിപുർനരകേ ഘോരേ താവേതൗ പൃഥിവീപതേ 53.

തസ്മിന്നേവ ദിനേ രാജന്നനയാ ഭാര്യയാ സഹ .

യമദൂതൈഃ സമാഗത്യ നീതോഽഹം യമമന്ദിരമ് 54.

മയാപി തത്കൃതം കർമ തദാകർണയ ഭൂപതേ .

മൂലാത്സർവം പ്രവക്ഷ്യാമി ശൃണ്വതാം വിസ്മയപ്രദമ് 55.

പുരാസീത്സർവഗോ നാമ ബ്രാഹ്മണോഽഹം മഹാകുലഃ .

സൗരാഷ്ട്രദേശവാസീ ച വേദവേദാങ്ഗപാരഗഃ 56.

ഇയം മംജൂകഷാ നാമ മമ പത്നീ യശസ്വിനീ .

പതിവ്രതാ മഹാഭാഗാ പവിത്രകുലസംഭവാ 57.

പ്രമത്തോൽഹം മഹാഭാഗ വിദ്യയാ വയസാധനൈഃ .

അവജ്ഞാം മനസാ പിത്രോശ്ചകാരാഹം യുവൈകദാ 58.

അഹം ഭൂരി സഭാശ്ലാഘ്യോ വനസ്ഥഃ സർവകർമകൃത് .

ധനവാൻസുന്ദരോ ജ്ഞാനീ ജ്ഞാതിപോഷണതത്പരഃ 59.

മമൈവ പുംസഃ പിതരൗ തൗ ച പാപപരായണൗ .

മുഖരൗ ദയയാഹീനൗ പാഖംഡിസങ്ഗ ലോലുപൗ 60.

പൗരുഷം ജീവനം ചൈവ ധനം ചൈവ കുലം തഥാ .

വിദ്യാ കീർതിശ്ച സർവസ്വം പിതൃഭ്യാം വിഫലീകൃതമ് 61.

ഏതദ്വിചിന്ത്യ മനസാ മയാ നൃപ മുഹുർമുഹുഃ .

അവജ്ഞയാ പരിത്യക്താ പിത്രോഃ സേവാ ശുഭപ്രദാ 62.

അനേന കർമണാ രാജൻസദാരോൽഹം യമാജ്ഞയാ .

വിക്ഷിപ്തോ നരകേ ദൂതൈര്യത്രതൗ പാപിനാംവരൗ 63.

ഏതാഭ്യാം സഹ പാപാഭ്യാം സദാരേണ മയാ നൃപ .

സ്ഥിതം ച നരകേ ഘോരേ യാവത്കാലം ശൃണുഷ്വ തത് 64.

യുഗകോടിസഹസ്രാണി യുഗകോടിശതാനി ച .

അനുഭൂതം മഹാദുഃഖം നരകസ്യ നൃപോത്തമ 65.

നരകാംതേ തതഃ സോൽഹം കാംതയാ സഹ ഭൂപതേ .

ഗൃധ്രപക്ഷകുലേജാതൗ മൃതമാംസാശനൗ തഥാ 66.

ഏതാവപി ച തൗ രാജന്നരകാംത ഗതൈഷിണൗ .

ജാതൗ ശലഭയോർവംശേ ഭോക്തും ഫലം സ്വകർമണഃ 67.

യദേതാഭ്യാം കൃതം കർമ്മ രാജഞ്ഛലഭജന്മനി .

തദാകർണയ വക്ഷ്യാമി ശ്രോതൄണാം വിസ്മയപ്രദമ് 68.

ഏകദാ സുമഹാന്വായുഃ സമായാതോ മഹീപതേ .

ഉഡ്ഡീയ പാതിതൗ തേന ഗങ്ഗാഗർഭേ സുനിർമലേ 69.

നിപത്യ ഗങ്ഗാസലിലേ കോമലാങ്ഗാവിമൗ തഥാ .

ജഗ്മതുഃ പംചതാം സദ്യഃ സമസ്തകലുഷാപഹമ് 70.

തതോ നേതുമിമൗ ദൂതാ ആയാതാശ്ചാരുചക്ഷുഷഃ .

ആയാതാനി വിമാനാനി സർവഭോഗാന്വിതാനി ച 71.

വിമുക്തൗ സർവപാപേഭ്യസ്തുലസീ മാല്യ ശോഭിതൗ .

ദിവ്യംവിമാനമാരുഹ്യ ഗതൗ വിഷ്ണുപുരം പ്രതി 72.

താവത്കാലം സ്ഥിതൗ രാജൻബ്രഹ്മണോഽവ്യക്തജന്മനഃ .

ബ്രഹ്മാജ്ഞയാ സമായാതൗ തത ഇന്ദ്രപുരം പ്രതി 73.

ഭുക്തവംതൗ സുഖം തത്ര ദുർല്ലഭം യത്സുരൈരപി .

താവത്കാലം സ്ഥിതൗ രാജൻഭോക്തും കൃച്ഛ്രാം വസുംധരാമ് 74.

പവിത്രേ ഭവതോ വംശേ ജാതാവേതൗ മഹായശൗ .

ഗങ്ഗായാം ത്യജതോ ദേഹം ഭൂയോ ജന്മ ന വിദ്യതേ 75.

തഥാപി വസുധാം ഭോക്തും ജാതൗ പുണ്യതമാവിമൗ .

ചിരം ഭുക്ത്വാ മഹീം കൃത്സ്നാം പുത്രപൗത്രസമന്വിതൗ 76.

ഗങ്ഗാമരണമാസാദ്യ യോഗിനാമപി ദുർല്ലഭമ് .

നാരായണസ്യ സായുജ്യമിമൗ ഭൂപ ഗമിഷ്യതഃ 77.

ഏതത്സർവം മയാ പ്രോക്തം പൂർവ വൃത്താംതമേതയോഃ .

ജാതിസ്മരപ്രഭാവേന നൃപവർഗശിരോമണീ 78.

ഗങ്ഗാമരണമാസാദ്യ ഗതാവേതൗ ദശാമിമാമ് .

ആവയോഃ കഃ പരിത്രാണം കരിഷ്യതി ദുരാത്മനോഃ 79.

മിത്രാവജ്ഞാ മനുഷ്യാണാം നരകക്ലേശദായിനീ .

മമൈവ പൃഥിവീപാല ദൃഷ്ടാ കേവലമേവതത് 80.

പിത്രഭക്തിർദ്വിജശ്രേഷ്ഠ ഇഹാമുത്ര ച ദുഃഖദാ .

ഇഹ സംപദ്വിനാശായ പരത്ര നരകായ ച 81.

വരം മന്യേ മഹീപാല ബ്രഹ്മഹത്യാദി പാതകമ് .

കദാചിന്നിഷ്കൃതിസ്തസ്മാദിയം ഭവതി ശാശ്വതീ 82.
ദുഃഖാർജിതം പുണ്യവൃക്ഷം സർവക്ലേശവിനാശനമ് .
പിത്രവജ്ഞാകുഠാരേണ ച്ഛിംദംതി ഭുവി മാനവാഃ 83.
യത്കിഞ്ചിദ്ദീയതേ രാജൻപിത്ര്യേ വക്ത്രേ പരംതപ .
തദശ്നാതി സ്വയം വിഷ്ണുഃ പിതൃരൂപോ ഹരിര്യതഃ 84.
പ്രത്യക്ഷദേവൗ പിതരൗ സേവംതേ യേത്വഹർനിശമ് .
സർവസിദ്ധിർഭവേത്തേഷാം പ്രസാദാജ്ജഗതീപതേഃ 85.
പിതൃഭക്തിവിഹീനാ യേ ദിനം തിഷ്ഠംതി മാനവാഃ .
താവത്കല്പസഹസ്രം തു തിഷ്ഠംതി നരകേ ജനാഃ 86.
തസ്മാദിദം മഹാദുഃഖം ബഭൂവ മമ സാംപ്രതമ് .
മോക്ഷം കദാ ഗമിഷ്യാമി സദാരോഽഹം ന വേദ്മി തത് 87.
വ്യാസഉവാച-
ഏതത്തസ്യ വചഃ ശ്രുത്വാ പ്രഗൃഹ്യ ദ്വിജസത്തമ .
ബഭൂവ ഹർഷിതോ രാജാ വിസ്മിതശ്ച പുനഃ പുനഃ 88.
രാജോവാച-
ആശ്ചര്യം ഹി വചോ ഗൃധ്ര ശ്രുതമേതന്മുഖാത്തവ .
മമ ചൈഷാം ച ഹൃദയേ പ്രതീതിർന ഹി ജായതേ 89.
അഥാംതരിക്ഷേ വാഗുച്ചൈരിതി ജാതാ നൃപോത്തമ .
സത്യം സത്യം സത്യമിദം സംദേഹോനാത്ര വിദ്യതേ 90.
തതഃ സ പക്ഷീ വിപ്രർഷേ സഹസാ ഭാര്യയാ സഹ .
ഗങ്ഗാ മാഹാത്മ്യകഥനാത്പൂർവസ്ഥിത ഇവാഭവത് 91.
ദിവി ദുംദുഭയോ നേദുർജഗുർഗന്ധർവസത്തമാഃ .
നനൃതുശ്ചാപ്സരോവർഗാ ഹ്യപതത്പുഷ്പവർഷണമ് 92.
വിമാനമാഗതം ദിവ്യം സർവഭോഗസമന്വിതമ് .
സമായാതാ ദൂതഗണാഃ പ്രേഷിതാഃ കൈടഭദ്വിഷാ 93.
അഥാസൗ സർവഗോ വിപ്ര പ്രിയയാ സഹ ഭാര്യയാ .

സദ്യോ വിമാനമാരുഹ്യ ജഗാമ ഭവനം ഹരേഃ 94.

ഏതച്ഛ്രുത്വാദ്ഭുതം കർമ സ രാജാ ദ്വിജസത്തമ .

സപുത്രദാരഃ സേവായാം ഗങ്ഗായാസ്തത്പരോഽഭവത് 95.

ഭാഗീരഥ്യാ സമം തീർഥം നാസ്തി വൈ ഭുവനത്രയേ .

യന്നാമോച്ചാരണാദേവ സർവഗോ മോക്ഷമാപ്നുയാത് 96.

ഗങ്ഗാദ്വാരസ്യ മാഹാത്മ്യം കഥിതം തേ ദ്വിജോത്തമ .

സമസ്തപാപവിധ്വംസി കിമന്യച്ഛ്രോതുമിച്ഛസി 97.

അധ്യായമേതത്പരമാദരേണ പഠംതി യേ ദേവഗൃഹേ മനുഷ്യാഃ .

ശൃണ്വംതി യേ ച ദ്വിജവർഗഭക്താ നശ്യംതി തേഷാം ദുരിതാനി സദ്യഃ 98.

ഇതി ശ്രീപദ്മപുരാണേ ക്രിയായോഗസാരേ തൃതീയോഽധ്യായഃ 3 .
